

Handläggare: Åsa Tenggren
Telefon: 08-508 14 061

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till förändring i avgiftssystemet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning - svar till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Thomas Björnstad
Avdelningschef omsorg
om funktionsnedsatta

Sammanfattning

Med bakgrund av förtydligande och domar efter att nuvarande avgiftssystem infördes den 1 juli 2002 föreslår Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen förändringar i avgiftssystemet för stöd och service till personer med funktionsnedsättning under 65 år med syftet att anpassa avgiftssystemet så att staden följer lagstiftarens intentioner om likställighet i såväl landet som kommunen. För att så skall uppnås föreslås att hänsyn tas till att personer med funktionsnedsättning under 65 år i regel har högre levnadskostnader än äldre. Förslaget innebär att hänsyn till detta bör tas genom att personer under 65 år förbehålls ett högre minimibelopp och individuella tillägg, inte genom lägre avgifter. De föreslagna förändringarna rör främst:

- Beräkning av inkomst vid underskott av kapital
- Nivån på det förbehållna minimibeloppet för personer med funktionsnedsättning under 65 år
- minimibeloppet vid särskild boende med heldygnsomsorg
- Höjd maxavgift vid uttag av omsorgsavgift
- Förändrade avgiftsgrupper

Förvaltningen ställer sig bakom föreslagna förändringar i avgiftssystemet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning under 65 år. Framförallt tycker förvaltningen att det är positivt att barnperspektivet framhålls. Förvaltningen stödjer förslaget om att likställa avgifterna för alla som erhåller omvårdnad och istället kompensera för eventuella högre levnadskostnader genom ett högre förbehållet .

Ärendets beredning

Remissärendet är berett inom avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Stadsdelsnämndens handikappråd behandlar förvaltningens remissvar den 4 maj 2009.

Bakgrund

Föreslagna förändringar i avgiftssystemet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning under 65 år, DNR 326-000711/2009, behandlades i Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden den 12 februari 2009. Nämnden fattade beslut om återremiss av ärendet till Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen för kompletteringar gällande ekonomiska och praktiska konsekvenser för målgruppen och staden.

Ärendet behandlades på nytt efter kompletteringar av Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden den 23 mars 2009. Nämnden beslutade då att godkänna Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag om nytt avgiftssystem för till personer med funktionsnedsättning under 65 år. Ärendet lämnades därmed vidare till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.

Ärendet inkom till stadsdelsförvaltningen den 2 april för besvarande senast den 25 maj 2009. Ärendet är remitterat till samtliga stadsdelsnämnder.

Ärendet

Med bakgrund av förtydligande och domar efter att nuvarande avgiftssystem infördes den 1 juli 2002, efter att nya regler om avgifter infördes i Socialtjänstlagen (SoL), föreslår Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen förändringar i avgiftssystemet för stöd och service till personer med funktionsnedsättning under 65 år. Syftet är att anpassa avgiftssystemet så att staden följer lagstiftarens intentioner om likställighet i såväl landet som kommunen. För att så skall uppnås föreslås att hänsyn tas till att personer med funktionsnedsättning under 65 år i regel har högre levnadskostnader än äldre. Förslaget innebär att hänsyn till detta bör tas genom att personer under 65 år förbehålls ett högre minimibelopp och individuella tillägg, inte genom lägre

avgifter. Vidare föreslås att insatserna ledsagning och avlösning enligt SoL fortsatt är kostnadsfria. Barnperspektivet skall tas i beaktning vid avgiftsberäkning, där försörjningsplikten för minderåriga barn föreslås tas i beaktning. Avgifterna skall vara tydliga för den enskilde. Föreslagna förändringar föranleder även utveckling av Paraplysystemet. Förändringarna i avgiftssystemet föreslås träda ikraft den 1 januari 2010.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att inom staden kommer som mest 53 personer med hemtjänst i eget boende och 27 personer i särskilt boende med heldygnsomsorg få betala maxavgift med de föreslagna förändringarna. Dessa totalt 80 personer utgör 5 procent av alla personer med avgiftsbelagda insatser enligt SoL exklusive socialpsykiatri. Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att handikappsersättning från försäkringskassan bör kompensera för den merkostnad som föreslagen förändring medför för den enskilde, och att det därför i praktiken endast är ett fåtal som i praktiken kommer att få betala maxavgift.

De föreslagna förändringarna rör främst:

- Beräkning av inkomst vid underskott av kapital
- Nivån på det förbehållna minimibeloppet för personer med funktionsnedsättning under 65 år
- Minimibeloppet vid särskilt boende med heldygnsomsorg
- Höjd maxavgift vid uttag av omsorgsavgift
- Förändrade avgiftsgrupper

Beräkning av inkomst vid underskott av kapital

I rådande avgiftssystem tas underskott av kapital med i beräkningen av avgiftsunderlaget vilket medför att den enskildes inkomst minskas med underskottet. Förslaget till förändring innebär att uppgiften om underskott av kapital behandlas som om det inte finns några kapitalinkomster (0 kr). Detta innebär att avgiftsutrymmet ökar för de individer som har ett kapitalunderskott. Förslaget innebär även att skattepliktig del av vårdbidraget som utgör kompensation för inkomstbortfall ska behandlas på samma sätt som inkomst av förvärvsarbete och därmed ingå i avgiftsunderlaget.

Förbehållet minimibeloppet för personer med funktionsnedsättning under 65 år

I nuvarande avgiftssystem har personer med funktionsnedsättning under 65 år ett högre minimibelopp än vad lagen anger, 5 350 kr, oavsett civiltillstånd. Förslaget till förändring är att et anpassas till rådande lagstiftning, som även anger att et för personer under 65 år bör räknas upp med 10 procent på grund av högre

levnadskostnader än äldre. Hänsyn tas även till om personer är sammanboende eller ensamstående. Förslaget innebär även att större hänsyn till individuella omständigheter ska ha betydelse för minimibeloppet jämfört med idag.

Tabell över nuvarande och föreslagna minimibelopp för personer med funktionsnedsättning under 65 år

	Nuvarande	Förslag
Ensamstående	5 350 kr	5 315 kr
Sammanlevande makar/sambor	5 350 kr	4 492 kr

Minimibeloppet vid särskild boende med heldygnsomsorg

Förslaget innebär att minimibeloppet höjs till samma belopp som för dem som bor i ordinärt boende (enligt belopp ovan), för att förbehållas utrymme för matkostnaden som debiteras den boende. Förslaget gäller även att ett individuellt tillägg görs för den varaktiga merkostnad som kostavgiften medför för den enskilde. Därmed föreslås den nuvarande möjligheten till reduktion av kostavgiften tas bort med vissa undantag. Förslaget innefattar även en förtydligande av vilka artiklar som kan åberopas för ett individuellt avdrag av minimibeloppet för dem som bor på omvårdnadsboende.

Förslaget innebär även att ett minimibelopp om samma nivå som ovan fastställs för personer som bor i bostad med särskild service enligt LSS, trots att de inte betalar någon avgift för insatsen. Syftet är att säkerställa att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina behov utifrån målet om goda levnadsbehov. Förslaget avser även att ett individuellt tillägg för högre livsmedelskostnader görs för personer yngre än 60 år.

Höjd maxavgift vid uttag av omsorgsavgift

Nuvarande maxavgift för personer med funktionsnedsättning under 65 år som erhåller omsorg enligt SoL är 717 kronor. Förslaget till förändring innebär att maxavgiften likställs med den inom äldreomsorgen, dvs. 1 712 kronor, och att yngre personers högre levnadskostnader beaktas genom högre förbehållsbelopp och minimibelopp.

Förändrade avgiftsgrupper

Förslaget innebär att nuvarande tre avgiftsgrupper utökas till totalt sju avgiftsgrupper, och att avgifterna kopplas till antal beviljade timmar. Syftet med förslaget är att åstadkomma en likställighet i staden vad gäller avgifter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser ett behov av ytterligare förtydligande i form av riktlinjer tillämpningsanvisningar av föreslagna förändringar. Det är nödvändigt för att säkerställa likvärdig avgiftshandläggning i staden samt förenkla avgiftshandläggningen på respektive stadsdelsförvaltning. Detta skulle även innebära att avgiftssystemet blev tydligare för den enskilde.

Förvaltningen ställer sig positiv till att nödvändig utveckling av Paraplysystemet planeras. Förvaltningen anser att utveckling av Paraplysystemet bör möjliggöra en systematiserad avgiftsberäkning så långt som möjligt, även för de individuella tillägg som föreslås. Förvaltningen välkomnar även föreslagen förändringen gällande underskott av kapital, då Paraplysystemet idag gör en missvisande beräkning av detta.

Förvaltningen ställer sig bakom föreslagna förändringar i avgiftssystemet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning under 65 år. Framförallt tycker förvaltningen att det är positivt att barnperspektivet framhålls. Förvaltningen stödjer förslaget om att likställa avgifterna för alla som erhåller omvårdnad och istället kompensera för eventuella högre levnadskostnader genom ett högre förbehållet minimibelopp.

Bilagor

1. Föreslagna förändringar i avgiftssystemet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning under 65 år, DNR 326-000711/2009.